

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ДИСЦИПЛІНИ “МАГІСТЕРСЬКИЙ СЕМІНАР”

Метою практичних занять з дисципліни “Магістерський семінар” (32 год) є закріплення набутих і отримання нових теоретичних знань та набуття відповідних практичних навичок.

Згідно з “Положенням про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті імені Івана Франка” (2018), практичне заняття охоплює проведення контролю знань, умінь і навиків, постановку загальної проблеми (завдання) та її обговорення за участю студентів, розв’язання задач, контрольних завдань. Оцінки, які одержав студент на практичних заняттях, вносять у журнал обліку результатів міжсесійного контролю навчальної роботи студентів та враховують при визначенні підсумкової оцінки з дисципліни.

Під час підготовки до практичних занять студенти опановують теоретичний матеріал, запропонований викладачем, вивчають рекомендовану літературу. У процесі практичних занять студенти самостійно виконують різноманітні завдання, згідно з навчальним планом (див. нижче).

Тиж-день	Теми і питання для опрацювання на практичному занятті	Кількість годин
1–2	Поняття науки та наукового дослідження. Виникнення та еволюція науки.	4
3	Класифікація науки. Природознавство. <i>Виконання завдання № 1</i>	2
4	Види наукової діяльності та ознаки наукових досліджень. Наукові школи. Наукові періодичні видання.	2
5–6	Фундаментальні і прикладні наукові дослідження. Основні результати наукових досліджень. Методологія наукових досліджень. Загальні і спеціальні методи дослідження. <i>Виконання завдання № 2</i>	4
7	Організація наукових досліджень в Україні та інших країнах. Діяльність Національної академії наук України та галузевих інститутів. Наука в закладах вищої освіти.	2
8–9	Науковий стиль мови та його структурно-мовна специфіка, власне науковий, науково-популярний, науково-навчальний підстилі. Жанри наукового стилю (посібник, стаття, доповідь, монографія, реферат, дисертація, анотація, резюме, рецензія, тези). Словники. <i>Виконання завдання № 3</i>	4
10–11	Способи і методи пошуку інформації за темою досліджень. Наукова література. Списки використаних джерел та правила їх складання.	4
12	Усне ділове спілкування. Мовленнєвий етикет. Публічний виступ. Доповідь. <i>Виконання завдання № 4</i>	2
13	Академічна доброчесність та її порушення. Плагіат, його види, методи обмеження. Індекс цитування.	2

14–15– 16	Загальні вимоги та правила оформлення магістерської роботи. Підготовка доповіді та презентації. Рецензія на магістерську роботу. <i>Виконання завдання № 5</i>	6
	Разом	32

Завдання

За виконання п'яти практичних завдань студент може отримати максимум 50 балів (кожне завдання – 10 балів).

Завдання 1 (тиждень 3-й)

На підставі опрацювання запропонованих викладачем теоретичних, літературних і електронних матеріалів підготувати відповіді на такі питання:

- 1) У чому полягає різниця між двома гілками загальнолюдської культури – природничо-науковою та гуманітарною?
- 2) Наведіть сучасну класифікацію природничих наук.
- 3) Як ви розумієте три головні (умовні) напрями сучасного природознавства: а) вивчення дуже великого; 2) вивчення дуже малого; 3) вивчення дуже складного?
- 4) Які ви знаєте стилі мислення?
- 5) Наведіть чинники, від яких залежить розвиток науки.
- 6) Наведіть декілька прикладів з історії людства, коли практичні потреби привели до розвитку тієї чи іншої галузі природознавства і “виліпилися” в цілі наукові напрями.
- 7) У чому полягає різниця між науковою ідеєю, гіпотезою і теорією?
- 8) Що таке наукознавство?
- 9) Які ви знаєте наукові товариства, що діють в Україні?
- 10) Схарактеризуйте методи статистичної обробки даних, які ви знаєте.

Завдання 2 (тиждень 6-й)

- 1) Написати есе на тему “Наукові періодичні видання геологічного факультету (Вісник Львівського університету. Серія геологічна; Мінералогічний збірник; Палеонтологічний збірник)”.
- 2) Скласти анотацію до наукової статті, яку пропонує викладач.
- 3) Написати тези наукової статті, яку пропонує викладач.

Завдання 3 (тиждень 9-й)

- 1) Написати есе на тему “Екологія – наука і виробництво.”

- 2) Скласти перелік спеціальних методів дослідження, які використовують у різних напрямках екологічної геології та інших наук екологічного спрямування.
- 3) Відобразити на графіку (або гістограмі, або діаграмі) динаміку видобутку в Україні різних видів природної будівельної сировини протягом 2000–2010 років (за даними таблиці) і зробити відповідні висновки.

Видобуток різних видів будівельної сировини в Україні

Сировина	Роки										
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Гіпс, тис. т	333	435	317	478	653	703	711	1622	1971	1616	1650
Пиляльне каміння, тис. т	986	1129	1111	1324	1664	1710	1449	2052	1991	1139	860
Керамзитова сировина, тис. т	108	145	105	300	216	219	210	188	177	75,8	52,2
Будівельна крейда, тис. т	627	281	431	541	577	851	308	357	231	346	172
Скляні піски, тис. т	815	995	1043	1089	1164	1292	1208	1291	1614	878	1863
Будівельний пісок, тис. куб. м	4587	3808	4812	6596	7644	9526	10349	12009	13310	6500	8200
Цегельно-чирепична сировина, тис. т	2952	1960	2208	3217	3253	3532	4651	4881	4342	2520	2215
Тугоплавкі глини, тис. т	257	477	911	420	573	599	657	471	603	162	702

Завдання 4 (тиждень 12-й)

Підготувати доповідь на запропоновану викладачем тему (на 7–10 хвилин) і виступити з нею перед студентською аудиторією.

Варіанти теми доповіді:

1. Принципи, основні функції та завдання екотуризму.
2. Заснування Всесвітнього скаутського руху.
3. Міжнародний польсько-український геотуристичний шлях “Гео-Карпати”.
4. Облаштування геотуристичних шляхів.
5. Моніторинг геологічних пам’яток природи в Україні.
6. Головні засади і завдання функціонування геопарків.
7. Вплив природних і техногенних чинників на об’єкти геологічної спадщини.
8. Робота з систематизації та опису геологічних пам’яток в Україні.
9. Діяльність Всесвітньої мережі геопарків.
10. Геологічні об’єкти як складові комплексних пам’яток природи.

Завдання 5 (тиждень 15-й)

З використанням мережі “Інтернет” скласти і відповідним чином оформити список літератури (до 10 позицій) на такі теми:

- 1) Історія заповідної справи в Україні.
- 2) Корисні копалини Великої Британії.
- 3) Природний і техногенний карст.
- 4) Екологічні проблеми Карпатського регіону.
- 5) Фітоергономіка.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гнасевич Н. В., Гончарук Т. В., Гурик М. І. та ін. Основи наукових досліджень : навч. посібник. – Тернопіль, 2014. – 272 с.
2. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень : навч. посібник. – Кив : Центр навч. літератури, 2004. – 212 с.
3. Мальська М. П., Пандяк І. Г. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. – Київ : Центр навчальної літератури, 2016. – 171 с.
4. Мальська М., Паньків Н. Основи наукових досліджень : навч. посібник. – Львів : Вид-во ЛНУ імені Івана Франка, 2020. – 226 с.
5. Науково-дослідницька діяльність: традиційні напрямки та сучасні пріоритети : реком. бібліограф. покажч. / Харків. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди, наукова бібліотека; уклад. : Неудачина Т. І.; відп. ред. Коробкіна О. Г. – Харків : ХНПУ, 2019. – 60 с.
6. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посібник для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. – Київ : Центр учбової літ-ри, 2010. – 352 с.
7. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі : навч. посібник. – Київ : Центр навчальної літ-ри, 2003. – 116 с.
8. Рассоха І. М. Конспект лекцій з навчальної дисципліни “Методологія та організація наукових досліджень”. – Харків : ХНАМГ, 2011. – 76 с.
9. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень : підручник. – Київ : Знання, 2005. – 309 с.
10. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. – Київ : Знання-Прес, 2002. – 295 с.

Додаткова

1. Андрущенко В. Академічна недоброчесність як виклик інтелектуальній спроможності нації // Голос України. – 2018. – 20 лип. (№ 132). – С. 10.
2. Бабій І. В. Основи діловодства : навч.-метод. видання. – Львів : СПОЛОМ, 2020. – 76 с.
3. Бойчук Д. Англійська для вченого: власний досвід на прикладі іспиту IELTS // Освіта України. – 2019. – 11 берез. (№ 10). – С. 55.
4. Воротіна Л. І., Воротін В. Є., Гуткевич С. О. Магістерська робота: методика написання і захисту : посібник для здобувачів освітньо-кваліфікаційного рівня повної вищої освіти “магістр”. Київ : Європейський ун-т, 2004. – 80 с.
5. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 25 с.

6. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. – Київ : УкрНДНЦ, 2016. – 20 с.
7. Карпенко О. О., Матліна М. М. Сучасне діловодство. – Харків : ХАІ, 2009. – 75 с.
8. Карпов Я. С., Кисельник В. В., Кремень В. Г. та ін. Концепції сучасного природознавства : підручник. – Київ : Професіонал, 2004. – 457 с.
9. Ковальчук В. В., Моїсеев Л. М. Основи наукових досліджень : навч. посібник. – Київ : Видав. дім “Професіонал”, 2004. – 208 с.
10. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. – Київ : Кондор, 2003. – 192 с.
11. Кузьмінський А. І. Педагогіка вищої школи : навч. посібник. – Київ : Знання, 2005. – 486 с.
12. Кустовська О. В. Методологія системного підходу та наукових досліджень : курс лекцій. – Тернопіль : Економічна думка, 2005. – 124 с.
13. Кушнарєнко Н. М., Удалова В. К. Наукова обробка документів : підручник. – Київ : Вікар, 2003. – 328 с.
14. Романюк М. М. Загальна і спеціальна бібліографія : навч. посібник для студентів “Видавнична справа та редагування”. – Львів : Світ, 2003. – 96 с.
15. Сурмін Ю. Майстерня вченого : підручник для науковця. – Київ : НМЦ “Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні”, 2006. – 302 с.
16. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навч. посібник. – Київ : Видавничий Дім “Слово”, 2003. – 240 с.
17. Штойко П. І. Концепції природознавства : навч. посібник. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 456 с.

Інтернет-ресурси

- <http://www.perspektyva.in.ua/nomery-zhurnalu-perspektyva/nashaperspektyva/2014-rik/1-10-14/>
- [ДСТУ 8302:2015: приклади оформлення джерел – Grafiati](#)
- [ДСТУ 3582:2013 Інформація та документація. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила \(ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ\) \(budstandart.com\)](#)
- [КНЕУ - Правила оформлення бібліографічних списків \(kneu.edu.ua\)](http://kneu.edu.ua)
- [Про затвердження Вимог до оформле... | від 12.01.2017 № 40 \(rada.gov.ua\)](#)
- http://ukrlibrary.at.ua/load/osnovi_naukovikh_doslidzhen/osnovi_naukovikh
- <http://librarium.freehostia.com/teho/dilovodstvo/11/suchasne-dilovodstvo-bloshchinsyka.html>
- <https://studfile.net/preview/5376423/page:9/>
- [1.2. Теоретичні та методологічні принципи науки \(studfile.net\)](#)
- [Основні види і ознаки наукового дослідження \(referatss.com.ua\)](#)
- <http://politics.ellib.org.ua/pages-4567.html>
- Закон “Про освіту”: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page>
- Закон “Про вищу освіту”: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
- Закон України “Про наукову і науково-технічну діяльність”: [Про наукову і науково-техні... | від 26.11.2015 № 848-VIII \(rada.gov.ua\)](#)
- Етичний кодекс ученого України. URL: <https://www.znu.edu.ua/etychnyj-kodex-uchenogo-Ukrainy.pdf>
- Лист Міністерства освіти і науки України «Щодо забезпечення академічної доброчесності у закладах вищої освіти» (від 26.10.2017 р. № 1/9-565). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/npa/5a1fe9d9b7112.pdf>
- Лист Міністерства освіти і науки України «Рекомендації щодо запобігання академічному плагиату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях,

монографіях, наукових доповідях, статтях тощо)» (від 15.08.2018 р. № 1/11-8681)
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v8681729-18#Text>

- Лист Міністерства освіти і науки України «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти» (від 23.10.2018 р. № 1/9-650).
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#Text>
- Лист Міністерства освіти і науки України «Запобігання окремих проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності: Аналітична записка» (від 20.05.2020 р. № 1/9-263). URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/do-pitannya-uniknennya-problem-i-pomilok-u-praktikah-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti>
- Рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти «Рекомендації для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності» (від 29.10.2019 р. № 11).
URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/10/Рекомендації%cc%88-ЗВО-система-забезпечення-академічної%cc%88-доброчесності.pdf>
- <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/geology/index> (сайт “Вісника Львівського університету. Серія геологічна”)
- <http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/mineralogy> (сайт “Мінералогічного збірника”)
- <http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/paleontology> (сайт “Палеонтологічного збірника”)